

ZVONIMIR MRŠIĆ

S dvije milijarde
kuća prihoda u
Podravka ne pokazuje
znakove umora. Rastu i
prihodi i izvoz, a trošak
zaposlenika stavljen je
pod kontrolu

Foto: Dražen Lapić

POSLOVNA SCENA

KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Velika Podravka ne smeta inovativnim izvoznicima

'Sjena velikog hrasta' dugo je bilo glavno obilježje, ali i otegotna okolnost za druge poduzetničke aktivnosti. No visokotehnološke tvrtke orijentirane na svjetsko tržište nemaju problem sa sjenom Podravke, koja također ima velike globalne ambicije ➔

pišu **SERGEJ ABRAMOV** i **JASMINA TRSTENJAK**

lider@liderpress.hr

GLAVNI AKTERI

IVAN KATAVIĆ

KTC

Obiteljska križevačka tvrtka s gotovo tisuću zaposlenih i usmjerena na Županiju. Održava prihode iznad milijardu kuna.

HRVOJE KOLARIĆ

BELUPO

Sve je više orijentiran na izvoz, slijedi model svoje majčinske tvrtke Podravke. Dobit je lani smanjena, ali prihodi su stabilni.

MIRKO HABIJANEC

RADNIK

Križevački građevinar recesiju je amortizirao izvozom, a prihodi su mu se u posljednje dvije godine udvostručili.

CARSTEN CHRISTENSEN

CARLSBERG

Jačanjem prihoda i izvoza uspio je smanjiti gubitke, koji su prethodnih godina bili zabrinjavajući.

JULIO KURUC

PODRAVSKA BANKA

Nakon gubitka iz 2014., lani se vratila u plus. Jedna od starijih banaka u Hrvatskoj s najstarijim bankarom na čelu.

J

edan dan u Koprivnici i njezinoj okolici može vas podsjetiti na nekoliko povijesnih razdoblja, zemalja ili društveno-ekonomskih sustava: barok, Egipat, socijalizam... I zbog Đurđevačkih pesaka – jedine hrvatske Sahare, izgleda Križevaca, Koprivnice i njezine povijesno-kulturne baštine, ali i zbog priča Koprivničanaca koji se, doduše rijetko, susreću u kafiću ili na cesti usred radnog dana. 'Rade, marljivi su, kao i cijeli sjeverozapadni dio Hrvatske', govori nam jedan od njih. Ima ih 30-ak tisuća i, kako sami kažu, gotovo svaki drugi na neki je način povezan s Podravkom: ili je djed radio ondje, ili mama, ili su kooperanti... Podravka je itekako važna za Koprivnicu, ali i za cijelu Koprivničko-križevačku županiju i državu koja u njoj ima vlasnički udio iako ju je uklonila s popisa strateških tvrtki. Istodobno je svejevrna boljka. Ili, kako slikovito dočaravaju lokalci: 'Ispod velikog hrasta malo toga može rasti.'

Hrvatska multinacionalka

Koprivnica kao najveće naselje u Županiji od stotinjak tisuća stanovnika – koju vodi nedavno suspendirani član HSS-a **Darko Koren** – ima najrazvijeniju infrastrukturu, dobre poslovne zone, prometno je čvorište i logično je da su se ondje smjestili najveći proizvodni kapaciteti poput Podravke. Sve ide u taj grad: Belupo, Hartmann, Bilokalnik, Carlsberg, koji je, uzgred, u 2015. poslovao s minusom od četiri milijuna kuna, zbog čega je jedina velika tvrtka u Županiji koja je bila u minusu. Križevcima i Đurđevcu ostaje malo što osim jutarnjih gužvi na željezničkom kolodvoru zbog ljudi koji putuju na posao u Koprivnicu ili Zagreb. Ili gradnja crkava – samo Križevci imaju ih desetak. Stariji Križevčani sa sjetom se sjećaju propalih križevačkih tvrtki kao što je Čelik iz metalne industrije ili Križevačanke iz mesne industrije. Ostali su i bez pekarnice Mlinar, prodane Agrokoru, koji ju je pak prodao osječkom poduzetniku **Mati Škoji**. Proizvodnja je u Križevcima ugašena. Dobro rade još jedino građevinska tvrtka Radnik i poznati trgovački lanac KTC. U Đurđevcu su pak propale pekarnice Natura agro i PZ Đurđevac. Sada, čini se, igraju na 'Đurđevački kajmak' mljekare Natura-Milk i kartu turizma – načelnik **Željko Lacković** planira dovesti deve u Đurđevačke peske.

Zbog jake industrije koncentrirane u Koprivnici, koja je također podnijela žrtve i izgubila industrije poput tekstilne ili obućarske, taj je grad jedan od najvećih industrijskih centara u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske. U njemu se smjestila prerađivačka industrija (prehrana, farmacija), uz trgovinu i građevinarstvo najvažnija djelatnost te županije u kojoj posluje oko 1500 poduzetnika. U tim se sektorima i najviše ulagalo, zapo-

šljavalo, a u njima su i najveći županijski izvoznici. Primjera radi, iz Županije su u 2015. izvezen dvije milijarde kuna, a samo Podravka i njezina farmaceutska tvrtka kći Belupo zajedno izvoze više od milijardu kuna (41,5 posto prihoda).

Podravka je davno izišla iz okvira Županije, Hrvatske i regije, a dio sindiciranoga kredita od 123 milijuna eura koji je nedavno uzela iskoristit će za daljnju internacionalizaciju poslovanja. Iduća je faza tvrtkine transformacije, govori nam predsjednik Uprave **Zvonimir Mršić**, usmjerena prema organskom i anorganskom rastu.

– Razmišljamo globalno i želimo postati najveća multinacionalna tvrtka sa sjedištem u Hrvatskoj. Kad je riječ o anorganskom rastu, stalno gledamo akvizicijske mete na tržištu Europe, Rusije i CIS-a te jadranske regije – ističe predsjednik uprave tvrtke koja je najveći poslodavac u tom kraju i danas zapošljava

oko 4500 ljudi, od kojih u Županiji radi otprilike 3500.

Iako će lokalpatrioti zamjerati Podravci zatvaranje pekarnica i klaonice, Mršić objašnjava da je riječ o dijelovima poslovanja koji su unatoč raznim pokušajima oporavka godinama negativno utjecali na poslovanje. Nisu, kaže, više mogli dopustiti da s pozitivnim rezultatom, primjerice Vegete, financiraju ono što godinama ne donosi plus.

Snaga kooperacije – Odlučili smo se usredotočiti na programe s internacionalnom perspektivom. Primjerice, usporedno sa zatvaranjem klaonice radili smo na projektu Food Solution. Ta je tvornica prije nekoliko mjeseci počela proizvoditi više od stotinu

vrsta proizvoda za cijeli jelovnik, počevši od juha, hladnih i toplih predjela do glavnog jela i priloga, gotovih i svježih salata te deserata. Kupci su iz kanala HoReCa te maloprodaje, toploteke – ističe Mršić i napominje kako Podravka novim proizvodima želi iskoračiti u gastrosegmentu.

Žele pojačati i udio otkupa voća i povrća od domaćih poljoprivrednika. Poljoprivreda je u Županiji dobro razvijena, ali od seljaka će se čuti kako imaju problema s otkupom jer im se ruši cijena s obzirom na to da je uvozna roba jeftinija. Riječ je o problemu koji imaju svi domaći poljoprivrednici. Istodobno se boje da bi ih mogla ugroziti prodaja Podravke, što je bio naum **Oreškovićeve** vlade, jer je ipak najveća otkupljivačica, više od 80 posto voća i povrća otkupljuje upravo od kooperanata na hrvatskom tržištu.

– Neprestano povećavamo taj udio. Sirovine za, primjerice, našu Tvornicu Kalnik nabavljaju OPG-ovi i mala domaćinstva. Većina sirovina, povrća, nabavlja se uglavnom iz sjeverozapadne i istočne Hrvatske, a velik dio odnosi se upravo na 250 kooperanata iz naše županije. Kad je pak riječ o žitaricama, u sezoni

TOPLOTEKA
Tvornica Food Solution počela je proizvoditi više od stotinu različitih vrsta proizvoda za cijeli jelovnik. Podravka novim proizvodima na tržištu želi napraviti iskorak u gastrosegmentu

S E M I N A R

Korporativno upravljanje

ZA SADAŠNJE I BUDUĆE ČLANOVE NADZORNIH
I UPRAVNIH ODBORA TE UPRAVNIH VIJEĆA

50 nastavnih sati

Predavanja od listopada do prosinca 2016. (petkom i subotom)
Kongresni centar Zagrebačkog velesajma

PREDAVAČI SU **VRHUNSKI STRUČNJACI** S PODRUČJA PRAVA I EKONOMIJE:

akademik **Jakša Barbić**, *Pravni fakultet Zagreb*; prof. dr. sc. **Darko Tipurić**, *EFZG*; prof. dr. sc. **Lajoš Žager**, *EFZG*;
prof. dr. sc. **Mladen Vedriš**, *Pravni fakultet Zagreb*; prof. dr. sc. **Velimir Srića**, *EFZG*; prof. dr. sc. **Boris Tušek**, *EFZG*;
prof. dr. sc. **Vinko Belak**, *EFZG*; prof. dr. sc. **Marijan Cingula**, *EFZG*; prof. dr. sc. **Danijela Miloš Sprčić**, *EFZG*;
prof. dr. sc. **Mislav Ante Omazić**, *EFZG*; prof. dr. sc. **Hana Horak**, *EFZG*; doc. dr. sc. **Domagoj Hruška**, *EFZG*;
doc. dr. sc. **Ivana Načinović Braje**, *EFZG*; prof. dr. sc. **Dejan Kružić**, *EFST*; prof. dr. sc. **Ivica Filipović**, *EFST*

Neke od tema:

- *Sustavi i modeli korporativnog upravljanja*
- *Pravni aspekti korporativnog upravljanja*
- *Odnos skupštine, nadzornog odbora i uprave*
- *Analiza financijskih izvještaja i korporativno upravljanje*
- *Korporativno upravljanje rizicima*
- *Poslovna forenzika i skandali korporativnog upravljanja*

GLAVNI AKTERI

IVAN FRANIČEVIĆ

RASCO

Radna vozila i njihove ekstenzije očito se jako traže u inozemstvu. Rasco ima više od pola prihoda od izvoza.

JADRANKA VESELIĆ

SLOGA PODRAVSKA TRGOVINA

Lanac s 84 trgovine nastao od nekadašnjega diva u stečaju Sloge odlično posluje. Prihodi su stabilni, a obveze se smanjuju uz marginalnu dobit.

ANA SOLDO

BILOKALNIK

Industrija papirne ambalaže s pedesetogodišnjom tradicijom. Manje je orijentirana na izvoz od konkurenata, ali stabilna je.

MELITA BAČI

HARTMANN

Strani vlasnici osiguravaju bolji izlazak na strana tržišta. Hartmann izvozom ostvaruje više od 80 posto prihoda.

➔ 2015./2016. s 216 kooperanata ugovorili smo proizvodnju na oko 3000 hektara, a od voća svake godine otkupljujemo šljive i jabuke, od kojih je 70-ak sa županijskoga područja – ističe Mršić.

I KTC u vlasništvu **Ivana Katavića**, druga tvrtka prema prihodima u Županiji, koja od 1100 zaposlenih u ovoj županiji zapošljava 371 radnika, na području Županije ima 50-ak stalnih i isto toliko povremenih kooperanata od kojih otkupljuje poljoprivredne proizvode. Riječ je o vrlo zanimljivoj tvrtki koja primjenjuje monističko upravljanje, ima upravni odbor i izvršne direktore; uglavnom je vode žene. U trgovini je, ugostiteljstvu, turizmu, ima i benzinske postaje. **Daliborka Kranjčić**, glavna izvršna direktorica u KTC-u, govori o planovima pa podsjeća na to kako su početkom 2016. otvorili vrtni centar u Križevcima, a do kraja godine planiraju otvorenje benzinske postaje u Varaždinu te supermarketa u Grubišnom Polju i Petrinji. Vrijednost investicija veća je od 30 milijuna kuna.

– U Robnom centru Bjelovar upravo se proširuje asortiman za Odjel svježeg mesa i delicata, Odjela sive i

bijele tehnike, osmišljava se vinoteka, popločuje cijeli objekt, uređuju zidovi i fasade, gradi nadstrešnica za prihvrat robe, uređuje restoran. Riječ je o ulaganju od 1,3 milijuna kuna – naglašava Kranjčić.

Belupo zapošljava novih sto radnika

O širenju portfelja i planovima koji su velikim dijelom povezani sa širenjem proizvodnih kapaciteta i osvajanjem novih tržišta može se čuti i u drugim tvrtkama u Županiji. Podravkin Belupo tako radi na novoj tvornici krutih, polukrutih i tekućih lijekova koja se prostire na parceli od oko 80 tisuća četvornih metara i ulazi u posljednju fazu gradnje. Tehnički pregled predviđen je za kraj 2016., a 2017. tvornica će se potpuno opremiti i u nju prenijeti tehnologija. Sredinom godine očekuju proizvodnu dozvolu i predviđa se, govore nam u Belupu, otvaranje radnih mjesta za stotinjak zaposlenika visoke i srednje stručne spreme, i to farmaceutske, kemijske i tehničke struke. S gradnjom nove tvornice planira se povećanje kapaciteta pakiranja za 50 posto, a uvođenjem novih tehnolo-

DESET NAJVEĆIH KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

	TVRTKA	PRIHOD		DOBIT		ZAPOSLENI	
		2015. (kn)	promjena	2015. (kn)	promjena	2015.	promjena
1.	PODRAVKA d.d., Koprivnica	2032,54	3,8%	144,30	-28,6%	3053	2,3%
2.	KTC d.d., Križevci	1280,59	10,5%	34,96	9,2%	992	14,9%
3.	BELUPO LIJEKOVI I KOZMETIKA d.d., Koprivnica	601,24	-5,5%	12,35	-81,1%	842	0,1%
4.	RADNIK d.d., Križevci	368,36	-3,9%	13,90	-35,7%	353	0,3%
5.	CARLSBERG CROATIA d.o.o., Koprivnica	332,35	12,8%	-3,93	-	307	-0,6%
6.	PODRAVSKA BANKA d.d., Koprivnica	206,96	-0,9%	5,37	-	225	-6,3%
7.	GRADSKO KOMUNALNO PODUZEĆE KOMUNALAC d.o.o., Koprivnica	183,13	-2,8%	6,42	50,3%	204	1,5%
8.	SLOGA PODRAVSKA TRGOVINA d.o.o., Đurđevac	149,17	-2,1%	0,23	19,2%	271	10,6%
9.	POLJOCENTAR d.o.o., Križevci	137,20	-1,1%	4,23	61,0%	80	0,0%
10.	RASCO d.o.o., Kalinovac	136,17	44,5%	18,52	327,4%	180	-24,7%

Izvor: Bisnode

ONI KOJI DOLAZE

MARIO KRALJ

HANGAR 18

Telefon Noa tvrtka je proizvela u suradnji s kineskim partnerima. Predstavit će svoje uređaje i na sajmu u Barceloni.

DARKO MATOŠIĆ

EKO-PAPIR

U pet godina uložio je više od 23 milijuna kuna u pogone za proizvodnju vrećica. Inozemna potražnja za njegovom robom stalno raste.

gija novi proizvodi bit će konkurentniji i omogućiti bolje pozicioniranje na tržištu.

Planovi o osvajanju novih tržišta važni su i obiteljskoj tvrtki Rasco **Frane Franičevića** i **Darka Paviše** koja zapošljava oko 250 ljudi, i to više-manje iz okolice. Franičević se lani povukao s funkcije predsjednika Uprave, a naslijedio ga je sin **Ivan Franičević**, dosadašnji operativni direktor tvrtke koja je u Europi prepoznata kao jedan od glavnih proizvođača opreme za održavanje prometnica. Uz male preinake u poslovanju nastavio je strategiju razvoja. Rasco ima gotovo 60 različitih proizvodnih linija u portfelju, no univerzalno malo komunalno vozilo Muvo njegov je najpoznatiji proizvod. Lani su proveli i strukturne promjene povezane s Muvom koji su izdvojili u zasebnu tvrtku Rasco Holder. Prodali su, naime, dio tvrtke Maxu Holderu, poznatome njemačkom proizvođaču traktora. Rasco je lani ostvario gotovo 140 milijuna kuna prihoda, a ove godine računa na malo manje od 100 milijuna. Franičević kaže da su za to dva glavna razloga: prvo, tvrtka ovisi o vremenskim uvjetima. Dvije tre-

ćine prihoda ovisi o tome je li zima jaka ili nije, a posljednje tri bile su najtoplije u Europi.

Zima i politika protiv Rasca – Posljednje tri godine uspješno smo bježali od toga, a naši su konkurenti padali. Jedini smo nastavili rasti, no došli smo do granice – govori Franičević, koji kao drugi razlog navodi pad hrvatskog tržišta. Politička je situacija, kaže, utjecala na tržište, a utjecat će i sljedeće godine jer dolaze lokalni izbori. Europa je Rascovo najveće tržište, no cilj nije ostati prepoznatljiv samo na jednom kontinentu: ide u Aziju i Sjevernu Ameriku, što planira napraviti u iduće tri godine.

Slične ciljeve ima danski Hartmann, poznat po proizvodnji proizvoda oblikovanjem papirnih vlakana te ambalaže, posebno podložaka za jaja. U izvozu je odmah iza Podravke i Belupa – 110 milijuna kuna u 2015., što je čak 85 posto ukupnih prihoda – a nije među deset najvećih tvrtki u Županiji.

– Ove je godine, uz investiciju od 6,5 milijuna kuna, povećan kapacitet tvornice za proizvodnju tran-

PAKIRANJE I TISAK PREPOZNALI STRANCI

Podravka je sama po sebi važna i specifična za Koprivničko-križevačku županiju, ali o njoj i njezinim tvrtkama kćerima sve je više ili manje poznato. U njezinoj su se sjeni tijekom godina ipak uspjele razviti druge gospodarske grane, od kojih je najvažnija ona vezana uz rješenje za pakiranje i tisak. Bilokalnik – IPA (Industrija papirne ambalaže) u Koprivnici je od 1964. Zahvaljujući dugoj tradiciji započetoj s Bilokalnikom

i iskustvom te znanjem proizašlim iz toga Koprivničko-križevačka županija do danas je postala središte proizvodnje rješenja za papirnato pakiranje. Bilokalnik, Hartmann, Eko-papir, Vemo trade – sve to su tvrtke koje se bave proizvodnjom rješenja za pakiranje. Eko-papir i Vemo trade usmjereni su na papirnatu vrećicu kao rješenja za pakiranje. Hartmannov je glavni proizvod pakiranje za jaja, a Bilokalnikov transportne kutije kakve se mogu vidjeti u svakome trgovačkom lancu. Poseb-

no je važno što je kvaliteta njihovih rješenja prepoznata u inozemstvu i što ne ovisi o domaćoj potražnji. Naravno, ambalaža sa sobom vuče i tiskarsku industriju, poput tiskare Baltazar, ona pak grafičko znanje, pa se danas na temelju tih industrija pojavljuju i važne inovacije, poput brenda Nano-DIY koji svakomu omogućava da uz minimalno ulaganje pokrene vlastiti biznis tiskanja majica. U Koprivnici danas gotovo nema tiskare koja nema u ponudi tisak s njegovim rješenjem otiska.

hrvatskazajednicažupanija

HRVATSKA
ZAJEDNICA
ŽUPANIJA

Službeno
predstavljena
aplikacija Otvoreni
proračun

S

lužbeno predstavljena aplikacija Otvoreni proračun Hrvatske

zajednice županija novi je korak prema transparentnosti županija. Iako su prije nekoliko mjeseci proglašene najtransparentnijim jedinicama, tim projektom županije se žele približiti građanima i dodatno raditi na svojoj učinkovitosti. Projekt je odrađen u suradnji s tvrtkom Coin d.o.o iz Pule.

– Ovaj projekt dobitak je za građane jer će prvi put transparentno i jednostavno imati predložene podatke o proračunu te kako se troši njihov novac. Međutim, aplikacija za cilj ima i usporedbu proračuna županija kako bi one što bolje unaprijedile svoju učinkovitost i povećale kompetitivnost. S obzirom na to da prvi put ovakvu inicijavu pokreće upravo jedna jedinica regionalne samouprave, riječ je o velikom koraku naprijed u transparentnosti. Naglasio bih da ovom aplikacijom želimo potaknuti građane na uključivanje u kreiranje proračuna – izjavio je **Goran Pauk**, predsjednik HZZ. Svim građanima dostupan je i osnovni modul CROračuna na adresi <http://croracun.hr/> te putem web-stranica Hrvatske zajednice županija.

tivu pokreće upravo jedna jedinica regionalne samouprave, riječ je o velikom koraku naprijed u transparentnosti. Naglasio bih da ovom aplikacijom želimo potaknuti građane na uključivanje u kreiranje proračuna – izjavio je **Goran Pauk**, predsjednik HZZ. Svim građanima dostupan je i osnovni modul CROračuna na adresi <http://croracun.hr/> te putem web-stranica Hrvatske zajednice županija.

ONI KOJI DOLAZE

ZORAN BOGDANOVIĆ I SAŠA MIKLOŠIĆ

APEL

Inovacija otiska na tekstil u godinu dana donijela je izlazak u devet zemalja EU. Imaju ambicije i na tržištu SAD-a.

MATIJA URBANČIĆ

RENOTEX

Stalan rast prihoda i stabilna dobit 'trademark' su ovog proizvođača brusnih i polimernih sredstava te netkane tkanine.

JOSIPA JURIĆ

VEMO TRADE

Izrada papirnatih vrećica očito funkcionira u Županiji. Odličan bonitet i stalan rast prihoda te dobiti upućuju na svijetlu budućnost.

ANTONIO PRSTEC

CRNI MAČAK

Dostava pizze u dvije je godine zauzela poziciju u Koprivnici. Inovativni pristup receptima uskoro dolazi i u ostatak Hrvatske.

➔ sportnih podložaka za jaja, a u idućoj bi se godini uz znatno veće ulaganje trebala realizirati nova proizvodna linija za proizvodnju komercijalnih podložaka. Investicija je namijenjena ponajprije izvoznim tržištima, zbog čega će iduće godine brojka od 85 posto izvoza u prihodu biti znatno veća – najavljuje glavna direktorica **Melita Bači**.

Inovativni i izvozno orijentirani Dobri pokazatelji ostvareni su na gotovo svim područjima djelatnosti koje su manje zastupljene u županijskom gospodarstvu. Velik razvojni potencijal svakako imaju farmaceutska i prehrambena industrija jer ulaganjima utječu na razvoj lokalne zajednice, privlačenje novih investicija, zapošljavanje te inovativni razvoj. Iako će netko reći da to nije dovoljno i da je presporo, uz njih su se počele razvijati manje tvrtke, neke na ostacima starih, neke kao startupovi, koje također šarmiraju inovativnošću i izvoznim potencijalom. Zanimljiva je, recimo, Hedona iz Križevaca, socijalna tvrtka koja zapošljava osobe s invalidnošću i proizvodi čokoladu. Ili Avalon, jedna od prvih i najvećih hosting-tvrtki u regiji koja pruža različite internetske usluge. Tu su još Ligo grupa, koja proizvodi plastične dijelove za vatrogasna vozila i gradi novu proizvodnu halu u zoni Gornji Cret, Bioplast, Elektročelik, Renotex, Žitarice, Hangar

18, Crni mačak ili Apel, koji su pokrenuli **Saša Miklošić** i **Zoran Sušanj**. Miklošić je grafički dizajner koji je krenuo u poduzetništvo jer ga, priznaje, zbog ugrađenog elektrostimulatora srca nitko nije htio zaposliti. Počeo je s web-dizajnom i vidio da postoji tržište otisnutih majica, ali i problem jer se nije na sve materijale moglo tiskati sve, a upotrebljavali su se vrlo skupi uređaji. Sušanj je pak bio televizijski snimatelj, radili su u istoj zgradi i našli se zahvaljujući fotografranju. Brend NanoDIY razvijali su tri godine. Njegova je prednost što se željeni crtež ili fotografija mogu prenijeti na bilo koju vrstu tekstila običnim uredskim pisacem i termoprešom. Pritom je njihova tehnologija najjeftinija – stoji samo petinu cijene od bilo koje u svijetu, samo 200 eura. Već mnogo jakih tiskara upotrebljava NanoDIY. Prije godinu dana krenuli su na tržište i izvezli 94 posto. Iako se ne vole hvaliti brojkama i stidljivo ih otkrivaju, kažu da su imali 30 posto prosječnog rasta i uspjeli ostvariti plan od 100 tisuća eura prodane robe.

– Radimo na području Hrvatske, ali orijentirali smo se i na izvoz, ponajprije balkanske zemlje, među ostalim zato što proizvod nije skup. Njemačko, španjolsko, portugalsko tržište također je vrlo brzo pokazalo zanimanje, a onda smo krenuli u Skandinaviju i Italiju – govori Miklošić.

U SLJEDEĆEM BROJU:

Poslovna scena
Virovitičko-podravske
županije

ODABERITE PRIRODNO. SAČUVAJTE PRIRODU.®

SWOT ANALIZA

SNAGA

- prerađivačka industrija (prehrana i farmacija)
- konkurentna radna snaga
- konzervativni pristup ulaganjima
- prometna povezanost i infrastruktura

SLABOSTI

- sporije razvijanje MSE segmenta poduzetništva
- prevelika ovisnost o velikima
- manjak visokotehnoloških tvrtki
- nedostatak tehnički obrazovanoga kadra

PRILIKE

- širenje kapaciteta zbog inozemne potražnje
- geotermalni izvori, kontinentalni turizam
- rađanje novih poslovnih modela u ICT industriji
- tehnička inovativnost

OPASNOSTI

- konkurentnije susjedne županije (Međimurska)
- veliki poslovni sustavi odvlače kvalitetne ljude od poduzetništva
- prodaja Podravke

Do kraja godine žele osmisliti tehniku tiska na tamne materijale, no trenutno su najviše usredotočeni na širenje tržištem EU i pripremu za izlazak u SAD. I Hangar 18 može se pohvaliti vlastitim brendom – mobitelom Noa. Osnivač **Mario Kralj** razvio ga je u suradnji s kineskim partnerom, a ideja je bila proizvesti telefon do 300 eura. Cilj je bio segment B pametnih telefona, a sada se želi proširiti i na višu razinu segmenta.

Koprivnička pizza za Švedsku – Zasad smo najzastupljeniji u regiji, ali počinjemo prodavati u drugim zemljama EU. Već smo napravili nekoliko jednokratnih prodaja i cilj nam je ući u prodaju u trgovinama, što je mnogo lakše nego prodavati preko isporučitelja telekomunikacijskih usluga, koji su skloniji u svoje trgovine postaviti već afirmirane brendove – govori Kralj. Sličnu strategiju osmislio je vlasnik tvrtke Crni mačak **Antonio Prstec** čije su pizze poznate pod brendom Fat Cat. Peče ih s integralnim tijestom, tijestom sa sipinim crnilom, primjesom blitve i sl. Ni on se ne namjerava zadržati samo na županijskom tržištu, ali ni u državi. Cilja na izvoz, odnosno prodaju franšize. 'Zašto baš pizza?' pitamo ga. Odgovor je prilično jednostavan: zahvalna grana kulinarstva, dobra marža, jeftina proizvodnja. Uzeo je nešto staro i poznato te

dodao nešto novo. Uložio je 100 tisuća kuna vlastitog novca u otvaranje radnje i razvoj franšize. Već godinu dana u Švedskoj surađuje s ondašnjom udrugom franšizera i planira se probiti na to tržište.

– U Hrvatskoj ćemo do polovine sljedeće godine otvoriti od jedne do tri radnje. U Švedskoj pokušavamo doći do prostora, što je mnogo teže i skuplje nego tu, ali uz otvaranje radnji po Hrvatskoj neće biti nedostižno. Švedska je vrlo kvalitetno tržište, a mi nudimo proizvod koji bi ondje kupci možda bolje prepoznali – smatra Prstec.

Županiji bi dobro došlo više takvih inovativnih tvrtki, pogotovo onih koje se tehnološkim inovacijama, novim poslovnim modelima ili uspješnom primjenom razvijenih modela uspijevaju probiti na domaćem i stranom tržištu.

Sreća je u nesreći da ova županija ima prilično velike i jake tvrtke koje je vuku naprijed i k tome mnogo izvoze. Samo je izvoz – i velikih i malih tvrtki – a to će reći svaki koprivnički poduzetnik, uvijek davao i davat će najveći obol Županiji. Stoga ne začuđuje fokus županijskih tvrtki upravo na taj segment, koji bi se u budućnosti trebao još povećavati. Naime, sjena 'velikog hrasta' najmanje negativno utječe na takve tvrtke koje pucaju na globalno tržište, pa se mogu ugrijati i na globalnom suncu. ■

Sektor Operativa
Sektor PGM - Kamenolom
Sektor Transport i mehanizacija
Sektor Opskrba plina
Ugostiteljstvo
Sektor Inozemstvo

U inspekciju poslovne scene Koprivničko-križevačke županije Liderova novinarska ekipa otišla je Hyundai Elantrinom.

Za sve kupce novih Hyundaijevih vozila vrijedi pet godina trostrukog jamstva bez ograničenja kilometraže.

